

tror jeg ogsaa, man kunde gøre her. Dermed kunde Diskretionshensynet være fyldestgjort.

Fremdeles vil jeg mene, at en saadan Bestemmelse som § 190 kunde give Anledning til Betænkelighed. Det er en Bestemmelse, som ikke stod i Kommissionsudkastet, men som Justitsministeren har føjet ind. Den gaar ud paa, at den gifte Kvinde skal have samme Ret til at faa Næringsadkomst, som Manden og som fraskilte, fraseparerede og forladte Hustruer har. Jeg forstaaer godt Meningen, og efter den Maade, hvorpaa jeg ser paa Ægtefællernes Ligestilling, kan jeg have Sympati med den Tanke, der ligger bagved; men jeg tror ikke, man har overvejet, hvad det kan føre til. Jeg kan ikke tænke mig, at den højtærede Justitsminister har konfereret om denne Bestemmelse med sin Kollega, Indenrigsministeren. Forholdet er nemlig det, at hvis man beholder § 190 i sin nuværende Skikkelse, kommer man til at gøre Brud paa Grundsætninger i Næringsloven, som man ellers vedbliver at følge. Det er nemlig saa, at man efter Næringsloven ikke uden videre kan forene alle Næringer, man kan navnlig ikke forene Handel og Haandværk; men det følger af sig selv, at hvis man giver fuldstændig Frihed til, at den gifte Kvinde kan faa Næringsadkomst, og bevarer Friheden for den gifte Mand, gaar man ganske udenom denne Næringslovens Regel; naar Manden kan være Smed og Konen Isenkræmmer, bliver Forholdet i de allerfleste Tilfælde akkurat det samme, som om det var samme Mand, der var begge Dele. Jeg tror, at man udmærket godt kan opretholde Ligestillingen uden at gaa saa vidt, som § 190 gør. Man kan nemlig bestemme, at naar den ene Ægtefælle har Næringsadkomst, kan den anden Ægtefælle ikke faa en Næringsadkomst, som dermed er uforenelig, og man kan bestemme, at hvis begge de paagældende Ægtefæller i det Øjeblik, Ægteskabet sluttet, har Næringsadkomster, og disse Adkomster er uforenelige, maa de træffe Aftale om, hvilken Næringsadkomst der skal opretholdes. Man kan meget vel gennemføre Ligheden paa anden Maade; men gaar man den Vej, § 190 gør, kommer man til at gøre Indgreb i Grundsætninger i Næringslovgivningen, som man ellers ikke forlader.

Jeg har dvælet lidt udførligt ved dette Punkt, skønt det ikke har stor Betydning, for at paapege, hvor varsomt man skal være, naar man skriver Love, for ikke at

komme til at gøre Indgreb i andre Forhold end netop dem, man vil behandle. Jeg vil tro, at i en saadan systematisk Lov som Ægteskabsloven vil det være rigtigt at have Opmærksomheden henvendt paa dette Punkt, at gennemgaa Loven og passe paa, at der ikke findes andre Bestemmelser af lignende Art, hvorved man gennem Ordningen af Ægteskabsforholdene kommer til at gøre Indgreb i andre Dele af Lovgivningen.

Af det, jeg her har haft den Ære at sige, vil ærede Medlemmer forstaa, at jeg i det hele slutter mig til Lovforslagets Grundtanker. Jeg har nogle Betænkeligheder ved Lovforslaget, som det foreligger fra Kommissionens Haand, og jeg har endnu større Betænkeligheder ved adskillige af de Bestemmelser, som er blevet tilføjet dels af den højtærede Minister, dels i det andet høje Ting; men endelig er der et Punkt, hvor jeg er en absolut Modstander af Lovens Bestemmelser, hvor man gerne maa sige, at jeg er intransigent, det er i Spørgsmaalet om den tvungne eller den valgfrie borgerlige Ægteforening. Paa det Punkt vil det være mig ganske umuligt at fravige det Standpunkt, jeg her har indtaget, og jeg ved, at det samme gælder mit Parti. Paa alle andre Punkter vil jeg efter det Udgangspunkt, jeg har taget, være villig til Forhandling i det Udvalg, som jeg ventet vil blive nedsat, og som jeg haaber vil kunne føre sine Forhandlinger igennem til et for alle Parter tilfredsstillende Resultat.

Formanden: Jeg skal her afbryde Forhandlingerne.

Udenfor Dagsordenen har Indenrigsministeren Ordet for at fremsætte de to i Dag anmeldte Lovforslag.

Indenrigsministeren (Rode): Midlertidig Lov af 25. Februar 1914 om Indkaldelse af værnepligtige ved Søværnet blev givet, fordi det viste sig vanskeligt at tilvejebringe paa Sessionen et tilstrækkeligt Antal værnepligtige med Tillægsvedtegningen „Befaren“ til Marinen. Der blev derfor givet særlige Midler til at tilvejebringe det fornødne Mandskab, saaledes at man kunde undgaa det Stoppeinstitut, som var meget lidet yndet, og som det var lidet heldigt at anvende. Gennem denne midlertidige Lov er det lykkedes at tilvejebringe det fornødne Antal, og det foreslaas nu, da Loven er ved at udløbe, at give den forlænget Gyldighed. For at prøve Loven under mere al-